

Medi ambient

Projecte europeu al delta de l'Ebre per salvar les nacres de la Mediterrània

Aquesta espècie de bivalve marina, en perill crític d'extinció des de l'any 2016, té a la badia dels Alfacs un dels seus últims hàbitats

Un exemplar de nacra trobat a la badia dels Alfacs, al delta de l'Ebre. FOTO: JOAN REVILLAS

REDACCIÓ
LA RÀPITA

L'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA) participa en el projecte europeu Life Pinnarca per conservar i recuperar les poblacions de nacra, el mol·lusc bivalve més gran del Mediterrani, en perill d'extinció i que té al delta de l'Ebre un dels seus últims hàbitats.

L'any 2016, els corrents marins van propagar ràpidament el protozou parasitari *Haplosporidium pinnarcae* a gairebé totes les costes i això va provocar mortalitats del 99,9% de les poblacions de nacra. El projecte es proposa revifar l'espècie amb diverses actuacions coordinades sobre el terreny i al laboratori, com per exemple, fer un cens i la instal·lació de col·lectores de malla per atrapar les larves que espargixen les nacres. Un dels pocs santuaris de nacres restants en territori espanyol es troba a l'interior de la badia dels Alfacs del delta de l'Ebre, on el 2014 l'IRTA havia comptabilitzat la segona població més gran del Mediterrani amb 90.000 individus. La badia té normalment una salinitat més baixa gràcies a les descàrregues d'aigües de reg, un fet que podria dificultar l'avenç del protozou i, per tant, prevenir la infecció. A l'hemidelta nord, la Badia del Fangar havia quedat excepcionalment intacta gràcies a una menor salinitat, però el temporal Glòria del 2020 va endur-se un 97,7% de les nacres. De totes maneres, el mapa post-pandèmia encara no és complet i una avaluació de zones inexplorades de la badia ha evidenciat nous su-

pervivents. «No sabem quantes nacres romanen, ens cal fer un mostreig exhaustiu i extensiu de les badies», assenyala Patricia Prado, investigadora del programa Aigües marines i continentals de l'IRTA. Així, el cens de zones de poca profunditat com el Delta és una de les primeres accions de Life Pinnarca en què l'IRTA treballarà. Altres organismes també rastrejaran zones de mar obert com el Cap de Creus, les Illes Medes o la Costa Daurada.

Però corroborar la presència de supervivents no és suficient per garantir el futur de la nacra. «Si només queden poblacions aïllades i inconnexes, és molt difícil que es reproduïxin, perquè hi haurà problemes de consanguinitat i vulnerabilitat a impactes humans com el desastre del Mar

La baixa salinitat de les badies del Delta ha afavorit la conservació d'exemplars

Menor. Per això calen programes de gestió conjunta i creuament de poblacions», resumeix la investigadora.

El projecte Life Pinnarca, en el que participen diversos centres de recerca fins al 2024, es proposa fer revifar l'espècie amb una bateria d'actuacions coordinades sobre el terreny i en laboratori. Entre altres accions, es preveuen censos de supervivents, genòmica comparada, reproducció en captivitat o la reintroducció en zones òptimes per al seu creixement a mar obert.